

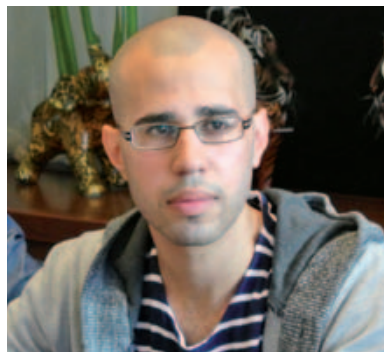
שלום על ישמעאל

"נקודת הפתיחה של הערבים בהיי-טק הישראלי טובה פחות מזו של היהודים" ♦ הערבים אזרחי ישראל לא משרתים בצה"ל, לא מהווים על פי רוב חלק מה"חבר מביא חבר" - אחת מדרכי ההעסקה הבולטות בהיי-טק הישראלי, והחברות ממעטות להגיע אליהם, אמר שאדי סלאמה, אחד מ-1,500 עובדי ההיי-טק מהמגזר הערבי ♦ מספר העובדים הערבים בהיי-טק הישראלי מגיע ל-2%, ועמותת צופן שואפת לתקן את המצב ולשלב את המגזר בתעשייה

יניב הלפרין

מהלימודים הפנה אותי לצופן ואמר לי שהם עוזרים. הלכתי אליהם והתרשמתי. רציתי להיות בודקת QA ובדיקת נפתח בצופן קורס שמכשיר ערבים לכך. במהלך הקורס עשו לנו ראיון לדוגמה. המראיין התרשם ממני והעביר את קורות החיים שלי. בעקבות זאת, התקשרו אליי מ-My Things ושאלו אם אני יכולה להתחיל כבר למחרת".

הן סלאמה והן פאנוס מצביעים על שני דברים שמקשים על שילובם של ערבים בתעשייה בארץ: המרחקים הגיאוגרפיים של היישובים הערביים ממרבית מרכזי ההיי-טק, והמנטליות שקיימת לדבריהם, במגזר. פאנוס מעידה כי יש לה חברות שבני המשפחה שלהן מקשים עליהן לצאת לעבודה מחוץ לבית. סלאמה ציין, עם זאת, כי "המנטליות משתנה".

שאדי סלאמה

לנו, הערבים, יש נקודות פתיחה טובות פחות לעבודה בעולם ההיי-טק בישראל. אנחנו לא עושים צבא, והיחידות הצה"ליות כמו 8200 וממר"ם הן בתי ספר טובים להיי-טק גם באזרחות. החיילים שמשרתים בהן צוברים ניסיון ויתרון בחברות ההיי-טק לאחר מכן. בנוסף, חלק גדול מהעולם הזה בנוי על 'חבר מביא חבר' וערבים עובדים על פי רוב לפני שהם מגיעים להיי-טק בעבודות שלא קשורות למקצוע", כך אמר **שאדי סלאמה**, עובד ההיי-טק מקלנסווה.

סלאמה דיבר במסגרת דיון שעסק במקומם של בני המגזר הערבי בהיי-טק הישראלי, בהנחיית יהודה קונפורטס, העורך הראשי של אנשים ומחשבים, ובהשתתפותם של אנשי עמותת צופן, שפועלת על מנת לקדם את בני המגזר בתעשייה. בין היתר, עלו בדיון השאלות כיצד ניתן להביא לקידום של ערבים בענף, איך ניתן ליצור שיתוף פעולה בין המגזר לתעשייה והאם הערבים מופלים ונתקלים בגזענות בהיי-טק הישראלי.

החברה שבה עובד סלאמה היא eTeacher, שמשווקת קורסי שפות דרך כיתות וירטואליות, שם הוא מועסק כתומך טכני. הוא העיד כי לא נתקל בגזענות בתעשייה. לדבריו, "הדברים אצל הערבים משתנים. יש במגזר הערבי התחלה של מודעות להיי-טק, התחלה של שינוי, אולם הוא לא קורה בן לילה".

הוא ציין כי "יש הרבה ערבים שרוצים להשתלב בהיי-טק". לדבריו, יש לערבים שנכנסים להיי-טק יתרונות רבים למעסיקים: "ערבי שנכנס לעבודה נשאר בעבודה. גם כשהוא מקבל פחות, הוא נשאר יותר. ערבים שמתחילים לעבוד בתעשייה עושים זאת כדי לפתח קריירה, לא לעבוד כדי לממן את הלימודים, למשל. הם גם נכנסים לעבודה בהיי-טק בגיל 25 פלוס. יזם שמעסיק ערבים יכול לישון בראש שקט".

לא נתקלה בגזענות

גם **יסמין פאנוס**, שעובדת בחברת My Things, העידה שהיא לא נתקלה בגזענות בחברה. "אני מרגישה ב-My Things כמו כולם והתקדמתי בה", אמרה. היא סיפרה כיצד הגיעה לצופן: "הלכתי לראיונות בחברות היי-טק ונכשלתי. מישהו

"המטרה: להביא את ההיי-טק ליישובים הערביים"

עמותת צופן פועלת מ-2008 כחברה לתועלת הציבור. **אביטל ינובסקי** הצטרפה לעמותה לפני ארבעה חודשים, ומאז מכהנת כמנהלת הפיתוח העסקי שלה. לדבריה, "המטרה שלנו היא שאלפי ערבים ישתלבו בתעשייה ואנחנו רוצים להביא את התעשייה למרכזי האוכלוסייה הערבית. עשינו את זה בנצרת וזה מצליח, ואנחנו מתכוונים לעשות זאת ביישובים ערביים נוספים".

אנשי צופן מצביעים על כך, שאחת הבעיות של ערבים בכואם לעבוד בהיי-טק היא חוסר הנגישות של תחבורה ציבורית ליישובים במגזר. לדבריהם, פתרון של הבעיה הזאת עשוי להקל על השתלבותם של בני המגזר בתעשייה.

ינובסקי ציינה בנוסף, כי "ההיי-טק הוא אחד הקטרים הכי משמעותיים של התעשייה הישראלית, והערבים הישראלים לא מהווים

יסמין פאנוס

אביטל ינובסקי

